

ECOLOGIE

RAPPORTAGE

aanvullend ecologisch onderzoek

Sittarderweg 10

Puth

Rapport aanvullend ecologisch onderzoek

Sittarderweg 10, Puth

Opdrachtgever	Pouderoyen Tonnaer Berlicumseweg 6D 5248 NT Rosmalen
Rapportnummer	6124.015
Versienummer	D1
Status	Definitief
Datum	3 november 2023
Opsteller ¹	Mevrouw E.A.M. Testroote, MSc
Kwaliteitscontrole	De heer ing. M.H.M. Gijsbers

¹ AVG

In onze rapportages wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Conform protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem wordt het rapport aantoonbaar vrijgegeven. In het kader van de AVG dient, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, bijlagen met kadastrale uittreksels en namen van opdrachtgevers verwijderd dan wel zwart gelakt te worden.

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001. Daarnaast staat veilig werken bij Econsultancy voorop en zijn we gecertificeerd voor VCA*.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

Al onze rapportages worden opgesteld conform de 'Handreiking omgaan met AVG in bodemonderzoeken' opgesteld door de VKB (29 juni 2022). Hiermee voldoet de rapportage aan de eisen die de wet en NEN-normen ons stellen en wordt tevens voldaan aan de AVG.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK	5
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
	4.1 Aanvullende inspecties naar verscheidene soorten	6
	4.2 Huismus.....	6
	4.3 Steenuil	7
	4.4 Gierzwaluw.....	7
	4.5 Vleermuizen	8
	4.6 Steenmarter	9
	4.7 Reptielen	9
	4.8 Overzicht veldbezoeken	9
5	ONDERZOEKSRISULTATEN	11
	5.1 Huismus.....	11
	5.2 Steenuil	11
	5.3 Gierzwaluw.....	12
	5.4 Vleermuizen	13
	5.5 Steenmarter	14
	5.6 Das.....	14
	5.7 Reptielen	15
	5.8 Nesten eekhoorn en broedvogels	16
	5.9 Rugstreepad	16
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	17
	6.1 Huismus.....	17
	6.2 Steenuil	17
	6.3 Gierzwaluw.....	18
	6.4 Vleermuizen	18
	6.5 Steenmarter	18
	6.6 Reptielen	19
	6.7 Das.....	19
	6.8 Eekhoorn	20
	6.9 Broedvogels (jaarrond beschermde nesten)	20
	6.10 Rugstreepad	21

7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	22
	Voorgenomen ingreep	22
	Functie onderzoekslocatie voor beschermde soorten.....	22
	Conclusie	22

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Pouderoyen Tonnaer opdracht gekregen voor het uitvoeren van aanvullend ecologisch onderzoek aan de Sittarderweg 10 te Puth.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in juli 2022 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 6124.009, d.d. 13 oktober 2023, versie D2). Uit de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming is gebleken, dat voor een aantal soorten aanvullende informatie benodigd was middels een aanvullend ecologisch onderzoek. Het betreft aanvullend onderzoek naar gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, huismus, gierzwaluw, steenuil, steenmarter, das, hazelworm en levendbarende hagedis en eekhoorn- en roofvogelnesten.

Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 2,1$ ha) ligt aan de Sittarderweg 10 te Puth. In figuur 2.1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Topografische ligging van de onderzoekslocatie (rood omkaderd bij gele pijl).

De onderzoekslocatie bestaat uit het voormalige sportcomplex van de vroegere voetbalvereniging uit Puth. De bebouwing op het complex omvat het pand dat in het verleden werd gebruikt als clubgebouw. Het gebouw is opgebouwd uit bakstenen muren. Het dak bestaat uit een zadeldak gedekt met dakpannen. Onder de dakgoten en op enkele plekken aan de gevels is gevelbetimmering aanwezig. Het gebouw wordt nog steeds gebruikt als kantine en opslag. In de zuidelijke punt van de onderzoekslocatie bevindt zich een speeltuin. Het overige deel van het plangebied is volledig onbebouwd en bestaat uit gazon, struweel/ruigte en bomenrijen.

Ten noorden van de onderzoekslocatie bevindt zich een dorpsgaard/bijenoase en daarachter een regenwaterbuffer van Waterschap Limburg. Verder ten noorden en oosten van de onderzoekslocatie bevinden zich graslanden en landbouwgronden behorende tot de buitengebieden van Puth. Ten zuiden en westen ligt de bebouwde kom bestaande uit woonwijken. Verder bevindt zich aan de oostzijde, direct tegenover het clubgebouw, nog bebouwing. Het groen in de omgeving bestaat uit openbaar groen, siertuinen, graslanden en boschages.

In figuur 2.2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 2.3 t/m figuur 2.8 geven een impressie van de onderzoekslocatie middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek op 8 juli 2022.

Figuur 2.2 Luchtfoto onderzoekslocatie (wit omkaderd) en directe omgeving.

Figuur 2.3 Voorzijde clubgebouw, kijkrichting noordwest.

Figuur 2.4 Achter- en zijaanzicht clubgebouw, kijkrichting zuid.

Figuur 2.5 Kantine binnenzijde clubgebouw.

Figuur 2.6 Grasveld achter het clubgebouw, kijkrichting noord.

Figuur 2.7 Grasveld met ruigte en bomenrij, kijkrichting noordoost.

Figuur 2.8 Speeltuin ten zuiden van clubgebouw, kijkrichting noord.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens een bestemmingsplanwijziging door te voeren voor de realisatie van een gemeenschapshuis ter plaatse van het voormalige sportveld (figuur 2.9). Bij dit gemeenschapshuis zal een horecavoorziening met terras, parkeervoorziening en een evenemententerrein in combinatie met landschapelijke inpassing komen. Tevens zal de huidige bestaande speeltuin worden verplaatst.

Figuur 2.9 Toekomstige situatie gemeenschapshuis te Puth (bron: HeusschenCopier Landschapskracht).

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er op sommige punten meer informatie is benodigd:

Jaarrond beschermde broedvogelnesten

Op basis van onderhavige quickscan dient duidelijkheid te worden verkregen over de functie van de onderzoekslocatie voor huismus en gierzwaluw. Het aanvullend onderzoek naar deze soorten dient plaats te vinden conform de geldende BIJ12 Kennisdocumenten (huismus versie februari 2023, gierzwaluw versie juli 2017). Voor steenuil dient te worden vastgesteld of er nestlocaties aanwezig zijn op en/of in de omgeving van de onderzoekslocatie. Indien deze worden vastgesteld, dient er een leefgebied analyse voor steenuil uitgevoerd te worden. Daarnaast dient duidelijkheid te worden verkregen over de mogelijke aanwezigheid van potentiële nestplaatsen voor roofvogelsoorten als boomvalk, bosuil, havik, ransuil en torenvalk en voor raaf middels een nestinspectie in het najaar, wanneer het bladerdek minder dicht of geheel afwezig is. Indien hierbij potentiële nestlocaties aangetroffen worden is aanvullend onderzoek naar verblijfplaatsen van genoemde roofvogels noodzakelijk.

Vleermuizen

Voor uitvoering van de plannen duidelijkheid te worden verkregen over de eventuele functie van het clubgebouw voor gebouwbewonende soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Ook zal een boominspectie moeten plaatsvinden om te controleren op de aanwezigheid van holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Het aanvullend onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen dient plaats te vinden conform het vleermuisprotocol (versie 2021).

Overige zoogdieren

Ten aanzien van steenmarter en eekhoorn dient nader onderzoek plaats te vinden (in verband met werken buiten de vrijstellingsperiode). Voor de eekhoorn is dit in eerste instantie een nestinspectie in het najaar. Indien bij de nestinspectie potentiële nesten voor eekhoorn worden aangetroffen, is aanvullend onderzoek naar de functie van deze nesten noodzakelijk. Voor de das dient een aanvullend veldbezoek plaats te vinden, om vast te kunnen stellen of er nog meerdere dassenpijpen aanwezig zijn en wat de eventuele functie is van deze pijpen en van de wissels.

Reptielen

Ten aanzien van hazelworm en levendbarende hagedis wordt nader onderzoek noodzakelijk geacht, om de functie van de onderzoekslocatie voor de levendbarende hagedis en hazelworm vast te stellen (in verband met werken buiten de vrijstellingsperiode).

Amfibieën

Ten aanzien van rugstreeppad dient rekening te worden gehouden met voortplantingsplaatsen die kunnen ontstaan tijdens de braakliggende fase van het sportveld bij de werkzaamheden. Het terrein moet worden vrijgehouden van tijdelijke waterplassen tijdens de voortplantingsperiode. Indien dit niet mogelijk is, kan het braakliggend terrein afgezet worden met amfibieënschermen.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

4.1 Aanvullende inspecties naar verscheidene soorten

Om de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van boomvalk, bosuil, havik, raaf, ransuil en torenvalk vast te stellen, is een aanvullende veldinspectie naar nesten uitgevoerd in maart 2023, op het moment dat de bomen niet in het blad stonden. Bij deze inspectie is er gekeken naar aanwezige nesten in de bomen op en rond de onderzoekslocatie en is er een inschatting gemaakt tot welke soorten broedvogels deze nesten behoren. Hierbij is tevens gelet op nesten die eventueel in gebruik zijn door eekhoorn. Ten aanzien van verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen is tijdens de veldinspectie gelet op de aanwezigheid van holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Verder is ten aanzien van de das tegelijkertijd een inspectie van het sportveld, de dorpsgaard en omliggende terreinen uitgevoerd waarbij alle indicaties van wissels en/of verblijfplaatsen van de das in kaart zijn gebracht. Op basis van de bevindingen gedurende deze aanvullende inspecties, zijn eventuele vervolgstappen bepaald.

4.2 Huismus

Voor het onderzoek naar de huismus zijn tussen 1 april en 15 mei twee veldbezoeken uitgevoerd, gedurende de ochtend. Tijdens de veldbezoeken is gezocht naar roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Bij het aantreffen van roepende mannetjes mag worden aangenomen dat zich onder het betreffende dak één of meerdere nesten bevinden. Tevens is gedurende de rondes in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwijnen. Behalve op de onderzoekslocatie, is ook de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid of geschiktheid van de bebouwing voor huismus. De onderzoeksopzet is conform hetgeen is voorgeschreven in het gedurende de onderzoeksperiode geldende kennisdocument voor de huismus (BIJ12, versie juni 2022). De onderzoeksopzet voldoet echter ook aan de onderzoeksinspanning in het nieuwe kennisdocument huismus (BIJ12, versie februari 2023).

Weersomstandigheden

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van huismussen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken in de ochtend was de temperatuur lager dan 10 °C. De windsnelheid lag tijdens alle rondes beneden 3 Bft. en er was geen sprake van neerslag. In tabel 4.1 zijn de weersomstandigheden tijdens het huismusonderzoek weergegeven.

Tabel 4.1 Omstandigheden aanvullend onderzoek huismus.

Datum	Tijd	Temperatuur	Weersomstandigheden
19 april 2023	08:00 - 09:00	10 °C	Droog, zonnig, 2 Bft.
9 mei 2023	09:00 - 10:00	18 °C	Droog, half bewolkt, 2Bft.

4.3 Steenuil

Voor het aanvullend onderzoek naar de steenuil zijn in de periode half februari tot en met april een drietal avondbezoeken uitgevoerd, waarbij in de omgeving mogelijk geschikte territoria zijn onderzocht op verblijfsindicaties van de steenuil. Zowel de onderzoekslocatie als de omgeving van de onderzoekslocatie is onderzocht op de aanwezigheid van steenuilen. Hierbij werd gebruik gemaakt van geluidsnabootsing en is een warmtebeeldcamera gebruikt voor zichtwaarnemingen. Tijdens het onderzoek zijn nestlocaties aangewezen en is de lokale populatieomvang bepaald. De inventarisatiemethode is overeenkomstig met de methode die opgesteld is door Steenuilenoverleg Nederland (STONE) en met het soortinventarisatieprotocol voor steenuil (versie juli 2017), dat is opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus en is uitgevoerd conform het kennisdocument voor de steenuil (BIJ12, versie juli 2017). Tussen twee bezoeken zat een tussenperiode van minimaal tien dagen en tussen het eerste en laatste bezoek zat een tussenperiode van één maand.

Steenuilen gebruiken volgens Bloem et al. (2001) drie verschillende roepen: territoriumroep (wordt alleen geproduceerd door mannetjes en is maatgevend voor een territorium) en alarm- en overige roepen (wordt geproduceerd door zowel man als vrouw, geeft indicatie van aanwezigheid van steenuilen maar niet van een broedterritorium). De maximum territoriumgrootte van steenuilen is onder andere afhankelijk van voedselaanbod, maar varieert meestal rond een straal van 200 meter (een gebied van 12,5 ha) rondom de nestlocatie. In gebieden met minder voedselaanbod kan de territoriumgrootte oplopen tot 300 meter (een gebied van 28 ha) rondom de nestlocatie. Op basis van ervaring en de sterkte van de speaker, valt te verwachten dat eventueel aanwezige steenuilen binnen een straal van minimaal 200 meter van elk telpunt, de geluidsnabootsing kunnen horen.

Weersomstandigheden

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van steenuilen gunstig. Tijdens alle veldbezoeken lag de temperatuur tussen 5 °C en 12 °C. De windsnelheid lag tijdens alle rondes beneden 3 Bft. en er was geen sprake van neerslag. In tabel 4.2 zijn de weersomstandigheden tijdens het steenuilonderzoek weergegeven.

Tabel 4.2 Omstandigheden aanvullend onderzoek steenuil.

Datum	Temperatuur	Weersomstandigheden
23 maart 2023	12 °C	Droog, half bewolkt, 2 Bft.
5 april 2023	7 °C	Droog, heldert, 2Bft.
25 april 2023	5 °C	Droog, half bewolkt, 2 Bft.

4.4 Gierzwaluw

Voor het onderzoek naar de gierzwaluw zijn tussen 1 juni en 15 juli drie veldbezoeken uitgevoerd met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. De veldbezoeken vonden plaats gedurende de avondschemering. In de betreffende periode scheren groepen gierzwaluwen langs gevels van panden waarin zich nesten bevinden. De vrouwtjes die zich op het nest bevinden beantwoorden vervolgens het “gieren” van langs vliegende groepen soortgenoten. Bovendien zijn tijdens de avondschemering vaak invliegende vogels waar te nemen. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het geldende kennisdocument (BIJ12, versie juni 2017).

4.5 Vleermuizen

Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in de periode mei tot en met september in totaal vijf veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonduren en/of ochtenduren uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie januari 2021), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats, paar-/baltsverblijfplaats en milde winterverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat vleermuizen iedere (verblijfs)functie slechts een beperkte periode van het jaar gebruiken, is onderzoek naar alle op de onderzoekslocatie mogelijke functies noodzakelijk. Iedere (verblijfs)functie afzonderlijk geniet een jaarronde bescherming.

Tijdens de veldbezoeken is gelet op in- en uitvliegende vleermuizen. Daarnaast is ook gelet op passerende en foeragerende vleermuizen. Tijdens de veldbezoeken in het kader van paarverblijfplaatsen is voornamelijk gelet op sociale geluiden. In de periode augustus – september produceren mannetjesvleermuizen sociale geluiden vanuit of vliegend rondom bebouwing, om vrouwtjes te lokken.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid (Pettersson D240x/D200, Elekon Batscanner, Elekon Batscanner Stereo). Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden.

Weersomstandigheden

De weersomstandigheden voor het waarnemen van gierzwaluw, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger waren gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken in de avond was de temperatuur lager dan 15 °C en tijdens de ochtendronde was de temperatuur niet lager dan 9 °C. De windsnelheid lag tijdens alle rondes beneden de 4 Bft. en er was geen sprake van neerslag. De weersomstandigheden tijdens het vleermuis- en gierzwaluwonderzoek zijn weergegeven in tabel 4.3.

Tabel 4.3 Omstandigheden aanvullend onderzoek gierzwaluw en vleermuizen.

Datum	Tijd	Temperatuur	Weeromstandigheden	Soortgroep
1 mei 2023	04:10 - 06:15	9 °C	Droog, half bewolkt, 1 Bft.	vleermuizen
22 mei 2023	20:35 - 23:35	19 °C	Droog, half bewolkt, 3 Bft.	gierzwaluw en vleermuizen
26 juni 2023	20:50 - 22:50	21 °C	Droog, helder, 3 Bft.	gierzwaluw
7 juli 2023	20:50 - 23:50	25 °C	Droog, half bewolkt, 2 Bft.	gierzwaluw en vleermuizen
29 augustus 2023	22:50 - 00:50	15 °C	Droog, bewolkt, 1 Bft.	vleermuizen
20 september 2023	20:45 - 22:45	18 °C	Droog, half bewolkt, 3 Bft.	vleermuizen

4.6 Steenmarter

Gedurende alle rondes ten behoeve van het huismus-, gierzwaluw- en vleermuisonderzoek is gelet op indicaties voor de aanwezigheid van steenmarter, bijvoorbeeld in de vorm van uitwerpselen, prooiresten en zichtwaarnemingen.

4.7 Reptielen

Hazelworm en levendbarende hagedis

Voor het onderzoek naar de hazelworm en levendbarende hagedis zijn herpetoplaten in het gebied uitgelegd, op voor reptielen geschikte locaties. De platen zijn één maand voor aanvang van het onderzoek geplaatst in verband met gewenning, namelijk op 2 juni 2023. Vervolgens zijn in de periode juli tot en met september vier veldbezoeken uitgevoerd, waarvan minimaal twee in de periode augustus en september. De spreiding tussen het eerste en het laatste veldbezoek voor beide soorten was minimaal een maand. Tijdens deze veldbezoeken dient het zonnig tot half bewolkt, tussen de 12 en 21 graden te zijn, en niet te hard te waaien (< 5 Bft). Tijdens de veldbezoeken is gezocht naar zonnende of schuilende dieren op en nabij de geplaatste herpetoplaten. Daarnaast zijn objecten als boomstronken en stenen omgedraaid. De onderzoeksopzet is conform hetgeen is voorgeschreven het soorteninventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus voor hazelworm en levendbarende hagedis (Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, 2017).

Weersomstandigheden

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van reptielen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken in de ochtend was de temperatuur lager dan 16 °C of hoger dan 21 °C. De windsnelheid lag tijdens alle rondes beneden 4 Bft. en er was geen sprake van neerslag. In tabel 4.4 zijn de weersomstandigheden tijdens het reptielenonderzoek weergegeven.

Tabel 4.4 Omstandigheden aanvullend onderzoek reptielen.

Datum	Temperatuur	Weersomstandigheden
4 juli 2023	21 °C	Droog, half bewolkt, 3 Bft.
23 augustus 2023	19 °C	Droog, helder, 2Bft.
14 september 2023	17 °C	Droog, licht bewolkt, 2 Bft.
26 september 2023	16 °C	Droog, helder, 1 Bft.

4.8 Overzicht veldbezoeken

Het onderzoek bestond uit diverse onderzoeken. Het totaal aantal voorgestelde veldbezoeken omtrent vleermuizen en gierzwaluw is vastgesteld op basis van de grootte van de onderzoekslocatie, uitgaande van tien waarnemers per veldronde in het voorjaar, en vier waarnemers per veldronde in het najaar. Verwacht werd dat met drie veldrondes per deelgebied voor gierzwaluw en vijf veldrondes per deelgebied voor vleermuizen, voldoende zekerheid is verkregen over de functie van de onderzoekslocatie omtrent deze soortgroepen. De bezoeken per veldronde zijn, voor de verscheidene deellocaties, verspreid over meerdere datums uitgevoerd. De twee huismusrondes werden door één waarnemer uitgevoerd. Tabel 4.5 en 4.6 bevatten een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel 4.5 Onderzoeksinspanning per soortgroep.

		februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september
vleermuizen (gebouwbe- wonend)	tijdstip	-		1 x ochtend en 2 x avond**			-	2 x avond*	
	datum			1 en 22 mei en 7 juli 2023				29 augustus en 20 september 2023	
	functie			Zomer-/kraamverblijf				paar/baltsverblijf	
huismus	tijdstip	-		2 x ochtend*		-			
	datum			19 april en 9 mei 2023					
	functie			nestlocaties					
gierzwaluw	tijdstip	-				3 x avond**		-	
	datum					22 mei, 26 juni, 7 juli 2023			
	functie					nestlocaties			
steenuil	tijdstip	-	3 x avond**		-				
	datum		23 maart en 5 en 25 april 2023						
	functie		nestlocaties						
steenmarter	tijdstip	-	combinatie met andere veldbezoeken						
	datum		zie data in tabel						
	functie		verblijfplaats						
hazelworm en levendba- rende hage- dis	tijdstip	-				1 x overdag*		4 x overdag, waarvan minimaal 2 x augustus / september*	
	datum					nader te bepalen		4 juli, 23 augustus en 14 en 26 september 2023	
	functie					neerleggen platen		leefgebied	

* Het veldwerk werd door één persoon uitgevoerd.

** Het veldwerk werd door twee personen uitgevoerd.

Tabel 4.6. Veldinspecties per soortgroep.

	december	januari	februari	maart
vleermuizen (boombewonend)	indicaties holtes, spleten en loshangend schors			
jaarrond beschermde vogelnes- ten	indicaties nesten			
eekhoorn	indicaties nesten			
das	indicaties wissels en/of verblijfplaatsen			

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Huismus

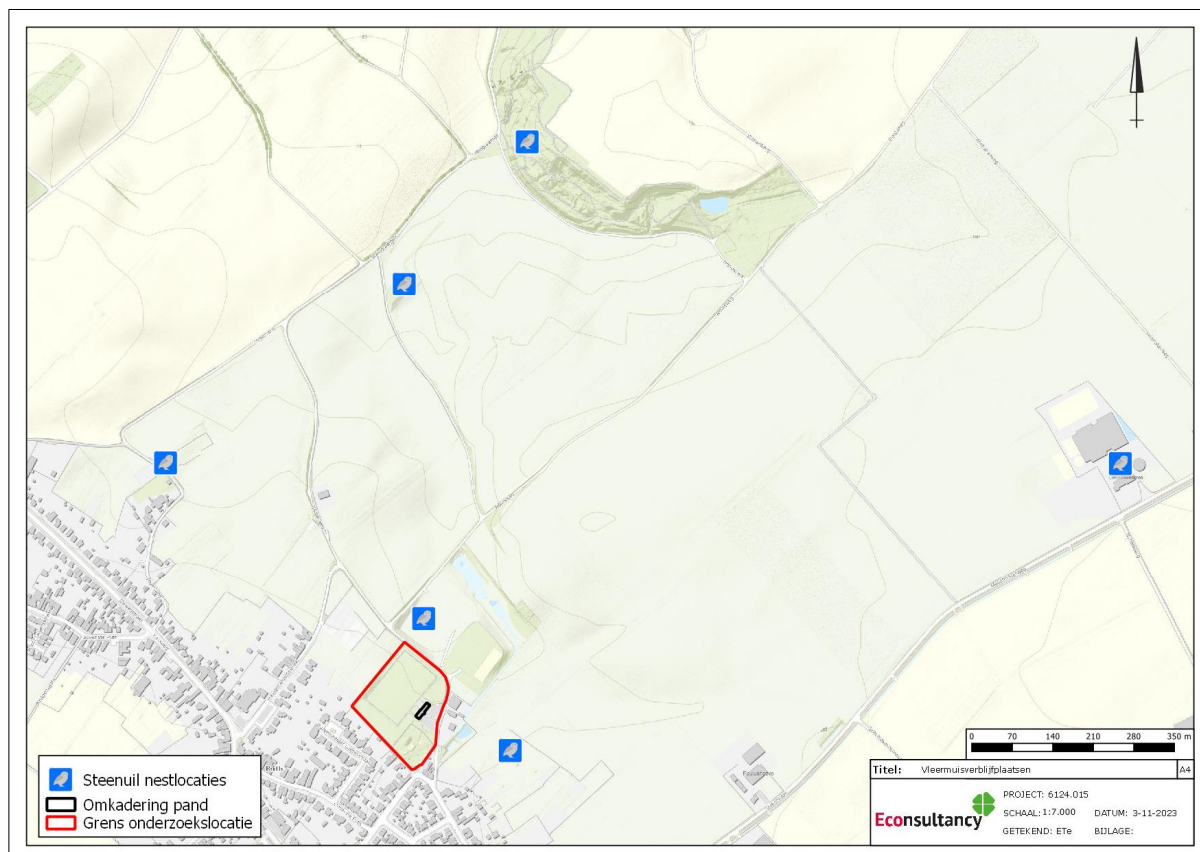
Tijdens de veldbezoeken zijn geen roepende huismusmannetjes in de dakgoot en/of op het dak, of andere indicaties voor de aanwezigheid van een nestlocatie van huismus aangetroffen op de onderzoekslocatie. Wel zijn in de directe omgeving meerdere roepende mannetjes aangetroffen, welke naar alle waarschijnlijkheid een nestlocatie hebben in desbetreffende woningen. De nestlocaties in de directe omgeving zullen, vanwege de afstand tot de onderzoekslocatie, geen verstoring ondervinden van de voorgenomen werkzaamheden.

De struiken rondom het pand zijn verder niet in gebruik als essentieel groen door huismussen. Daarbij zijn er voldoende alternatieven in de omgeving. Gezien er tijdens een van de onderzoeks rondes in de avond wel een grote groep huismussen is aangetroffen in deze struiken, worden deze mogelijk sporadisch gebruikt als slaapplek.

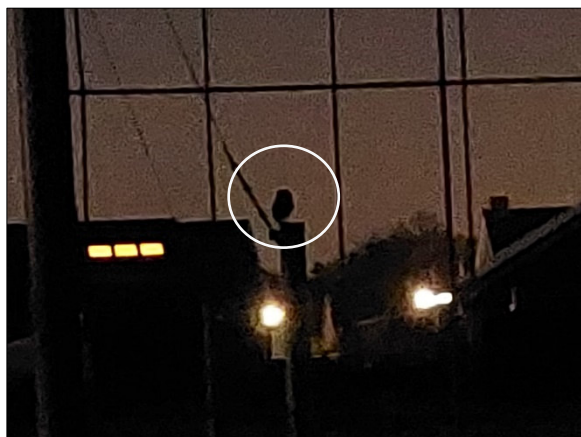
5.2 Steenuil

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn meerdere steenuilen waargenomen en verscheidene nestlocaties aangetroffen (figuur 5.1). Tijdens de eerste inventarisatieronde zijn meerdere contactroepen waargenomen, op verdere afstand ten noorden en ten westen van de planlocatie. Tijdens de tweede inventarisatieronde zijn wederom meerdere contactroepen waargenomen in de omgeving, zowel op grotere afstand als in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. Enkele op een vergelijkbare locatie als tijdens de eerste ronde en enkele op nieuwe locaties. Tijdens deze ronde zijn tevens zichtwaarnemingen gedaan van steenuil ter plaatse van de onderzoekslocatie, namelijk op een paal bij de schietboom (figuur 5.2). Tevens zijn zichtwaarnemingen gedaan van steenuil in een boom en in een akker aan de Rootsweg. Tijdens de derde inventarisatieronde zijn opnieuw meerdere contactroepen van steenuil waargenomen, voornamelijk in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. De contactroepen zijn voornamelijk waargenomen rond de dorpsgaard en aan de achterzijde van Sittarderweg 1 en 3. Tijdens deze ronde zijn zichtwaarnemingen gedaan van steenuil in de dorpsgaard en wederom op de schietboom ter plaatse van de onderzoekslocatie (figuur 5.3).

Aan de hand van de waarnemingen tijdens alle drie de inventarisatierondes kunnen vijf à zes nestlocaties worden vastgesteld. In figuur 5.1 zijn deze grofweg aangegeven op basis van schatting. Voor de waarnemingen die zijn gedaan ter plaatse van de onderzoekslocatie, de dorpsgaard en de achterzijde van Sittarderweg 1 en 3 is het niet geheel duidelijk of op beide locaties een nestlocatie voor steenuil aanwezig is of dat gaat om één mannetje dat de geluidsnabootsing volgt. Deze zijn wel beide als aparte nestlocatie aangegeven.. Er kan in ieder geval worden gesteld dat steenuil gebruik maakt van de onderzoekslocatie als jachtgebied en dat de onderzoekslocatie onderdeel uitmaakt van het leefgebied van steenuil. Gezien de onderzoekslocatie een voormalig voetbalveld betreft, waar de gras-/ruigtevegetatie niet jaarrond kort wordt gehouden en deze begroeiing in de tussenperioden de kans krijgt om tot heuphoogte uit te groeien, kan de onderzoekslocatie worden beschouwt als suboptimaal jachtgebied. Desondanks wordt als gevolg van de voorgenomen plannen een deel van het jachtgebied van steenuil aangetast. Hiervoor zullen maatregelen getroffen dienen te worden om de functionaliteit te behouden.

Figuur 5.1 Verspreiding van steenuilen op basis van inventarisatie in het seizoen 2023.

Figuur 5.2 Steenuil ter plaatse van schietboom op 5 april 2023 (wit omcirkeld).

Figuur 5.3 Steenuil ter plaatse van schietboom op 25 april 2023 (wit omcirkeld).

5.3 Gierzwaluw

Tijdens de veldbezoeken in de avond was er weinig tot geen gierzwaluwactiviteit boven en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie aanwezig. Tijdens de veldbezoeken ten behoeve van gierzwaluw zijn dan ook geen nestlocaties waargenomen binnen de onderzoekslocatie of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.4 Vleermuizen

Verblijfplaatsen in bomen

Tijdens de aanvullende inspectie zijn de aanwezige bomen op de onderzoekslocatie gecontroleerd op de aanwezigheid van holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Deze zijn niet aangetroffen en daarmee kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen op de onderzoekslocatie worden uitgesloten.

Zomerverblijfplaatsen

De onderzoekslocatie is onderzocht op de aanwezigheid van gebouwbewonende soorten. Tijdens de veldbezoeken zijn geen indicaties van een zomerverblijfplaats aangetroffen in de vorm van invliegende, uitvliegende of aantikkende vleermuizen. Hiermee kan worden gesteld dat er geen zomerverblijfplaatsen in het pand op de onderzoekslocatie aanwezig zijn.

Paarverblijfplaatsen

Tijdens de paarronde op 20 september zijn baltsroepen waargenomen van de gewone dwergvleermuis. Er is tijdens dit veldbezoek ten minste één gewone dwergvleermuis aangetroffen die baltsgedrag (sociale geluiden) vertoonde rondom het pand. Deze vleermuis vertoonde binding met de bebouwing op de onderzoekslocatie, namelijk met de achterzijde (noordwestzijde) en nok aan de rechterzijde (noordoostzijde) van het pand. Op basis hiervan kan er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat er een paarverblijfplaats aanwezig is in het pand (figuur 5.4). Deze paarverblijfplaats ondervindt vernietiging of verstoring bij de geplande werkzaamheden.

Kraam- en winterverblijfplaatsen

Tijdens de veldbezoeken zijn geen indicaties van een kraamverblijfplaats aangetroffen. Hiermee kan worden gesteld dat er geen kraamverblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie aanwezig zijn. Een (milde) winterverblijfplaats is moeilijk aan te tonen, maar men kan een (milde) winterverblijfplaatsfunctie uitsluiten mits geen andere verblijfplaatsfunctie wordt aangetoond, hetgeen in deze situatie niet het geval is. Derhalve kan er niet worden uitgesloten dat op de locatie waar de paarverblijfplaats is aangetroffen, tevens een (milde) winterverblijfplaats aanwezig is.

Verblijfsfunctie buiten de onderzoekslocatie

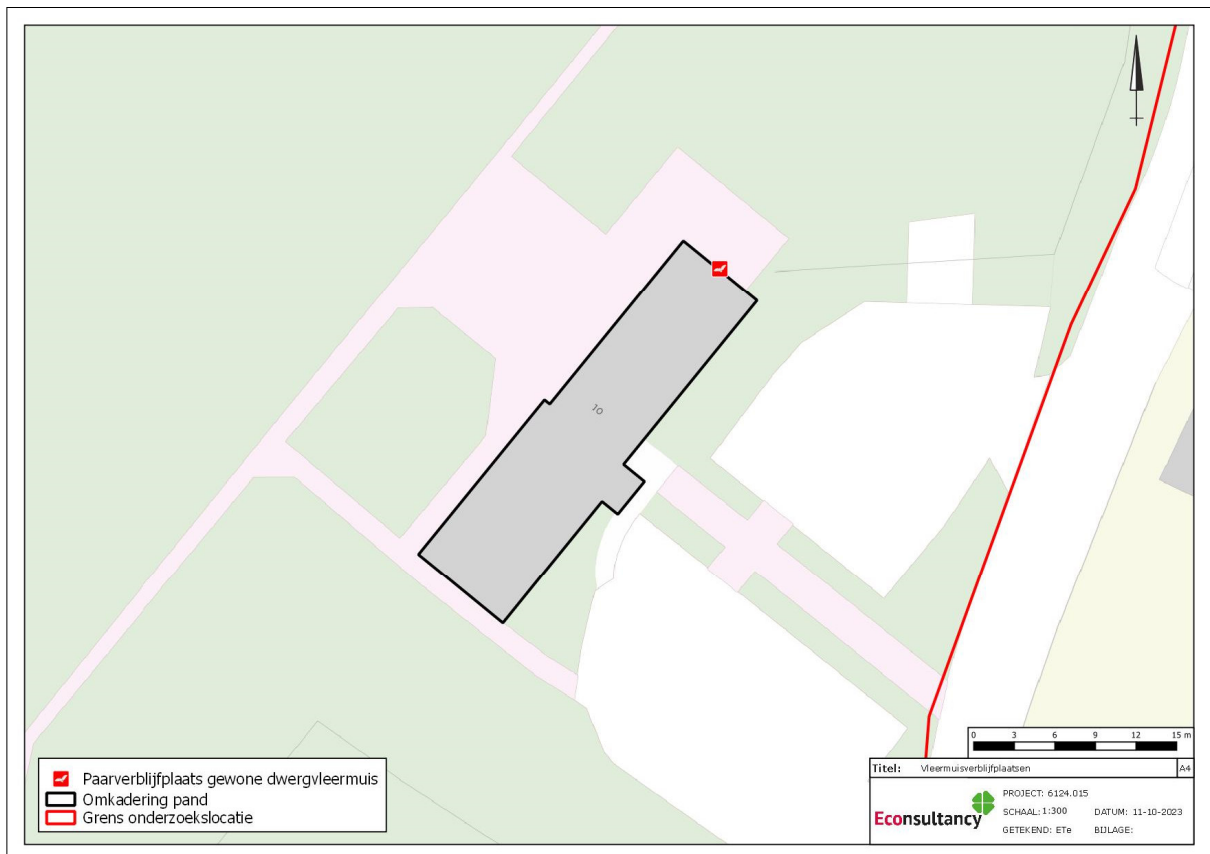
Tijdens de voorjaarsrondes zijn er geen verblijfplaatsen aangetroffen in de omgeving van de onderzoekslocatie. Verstoring van vaste rust- en voortplantingsplaatsen in de buurt van de projectlocatie is uit te sluiten.

Foeragerende / passerende vleermuizen

Op en rondom de onderzoekslocatie zijn meerdere foeragerende en passerende gewone dwergvleermuizen en laatvliegers en een enkele foeragerende ruige dwergvleermuis waargenomen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod aan foerageermogelijkheden echter niet in het geding komen. In de directe omgeving is voldoende foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig. Het betreft onder andere openbaar groen, tuinen, boschages en grasvelden in de omgeving van de planlocatie.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Dergelijke potentiële vliegroutes zijn op de onderzoekslocatie wel aanwezig, maar zullen door de werkzaamheden en in de toekomstige situatie niet worden aangetast. Door de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie worden daarom geen vliegroutes verstoord. Overtredingen ten aanzien van vliegroutes zijn daarom hierbij niet aan de orde.

Figuur 5.4 Verspreiding van vleermuissoorten op basis van inventarisatie in het seizoen 2023.

5.5 Steenmarter

Er zijn tijdens geen van de onderzoeksrondes verblijfsplaatsen van steenmarter aangetroffen. Tijdens de tweede paarronde voor vleermuizen is wel een steenmarter gesignaleerd ter plaatse van de speeltuin. Deze vertoont echter geen binding met de onderzoekslocatie. Verder zijn geen zichtwaarnemingen of sporen van steenmarter aangetroffen op de onderzoekslocatie.

5.6 Das

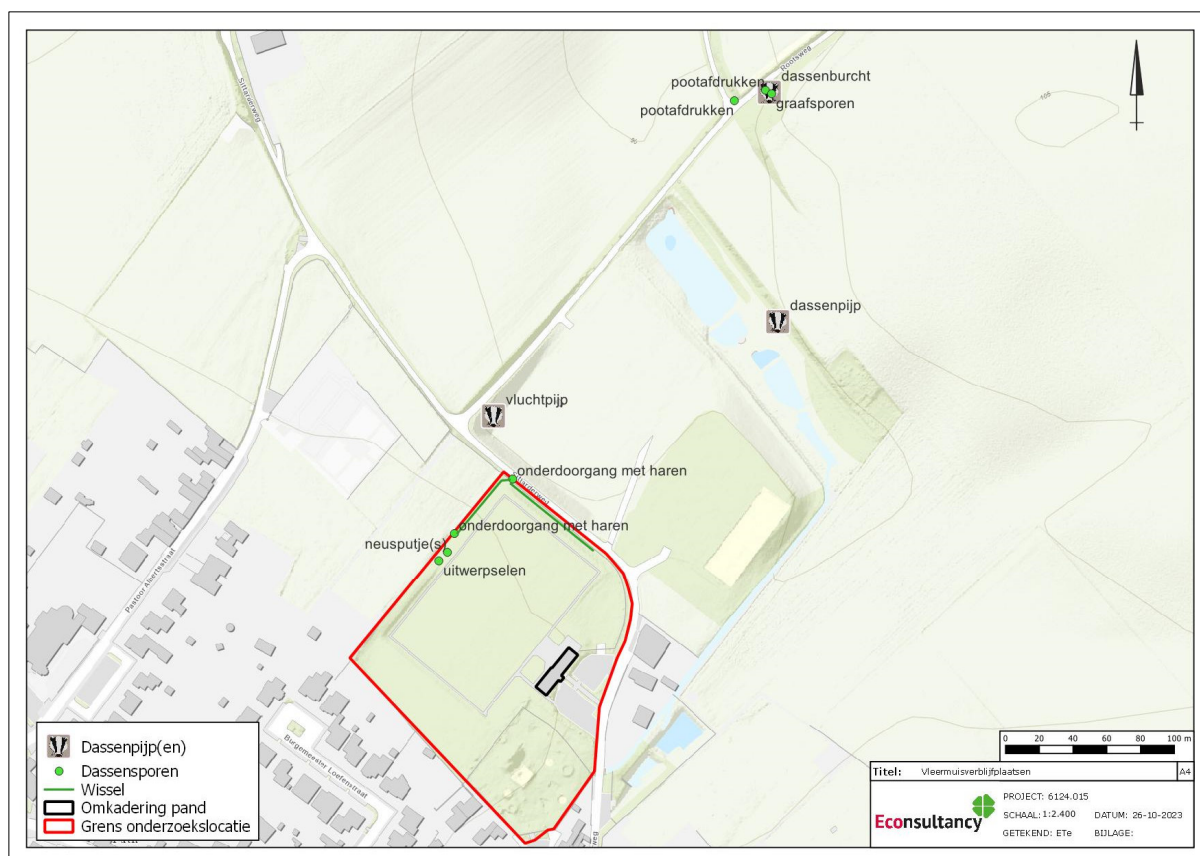
Tijdens meerdere veldbezoeken zijn sporen van de das aangetroffen op en in de omgeving van de onderzoekslocatie (figuur 5.5). Tijdens de aanvullende inspectie in maart 2023 zijn ter plaatse van het sportveld uitwerpselen en enkele neusputjes aangetroffen langs de rand aan de noordwestzijde. Tevens zijn op twee plaatsen belopen onderdoorgangen met dassenharen aangetroffen onder het hekwerk. Een onder het hekwerk in de houtwal aan de noordzijde van de onderzoekslocatie en een onder het hekwerk aan de westzijde van de onderzoekslocatie, richting de naastgelegen boomgaard. Verder is tijdens deze inspectie een wissel aangetroffen in de houtwal aan de noordzijde van het sportveld. Behalve de tijdens de quickscan aangetroffen vluchtpijp, zijn er tijdens deze inspectie geen andere dassenpijpen aangetroffen.

Tijdens de derde avondronde voor steenuil is ter plaatse van de Rootsweg, op ongeveer 270 meter ten noorden van de onderzoekslocatie, een dassenburcht aangetroffen. Op deze locatie werden ten minste drie belopen pijpen met verse graafsporen en uitwerp aangetroffen. Tevens werden op de helling waarin de burcht zich

bevindt en bij het tegenovergelegen maisveld prenten aangetroffen. Hieruit kan worden geconcludeerd worden dat deze burcht wordt bewoond en hoogstwaarschijnlijk in gebruik is als hoofdburcht. Deze burcht en sporen werden ook aangetroffen door Bureau Meervelt tijdens een aanvullende inspectie op 26 juni 2023.

Tijdens alle veldbezoeken ten behoeve van reptielen is tevens gelet op sporen van de das. Hierbij is ter plaatste van een pad ten noordoosten van de bijenose/dorpsgaard een dassenpijp aangetroffen. De pijp leek niet recentelijk in gebruik en betreft daarom mogelijk slechts een vluchtpijp. Tevens werden bij elk van deze bezoeken nieuwe dassenharen aangetroffen in de onderdoorgang ter plaatse van de houtwal en werd een duidelijke wissel aangetroffen vanuit deze onderdoorgang naar de onderdoorgang richting de naastgelegen boomgaard.

De belopen wissels en verse haren aan het hekwerk geven aan het sportveld met enige regelmaat wordt bezocht. Op basis van alle aangetroffen sporen op en in de omgeving van de onderzoekslocatie, kan worden geconcludeerd dat de onderzoekslocatie deel uitmaakt van het foerageergebied van de das. Als gevolg van de voorgenomen plannen zal dit foerageergebied worden aangetast. Hiervoor zullen maatregelen getroffen dienen te worden om de functionaliteit te behouden.

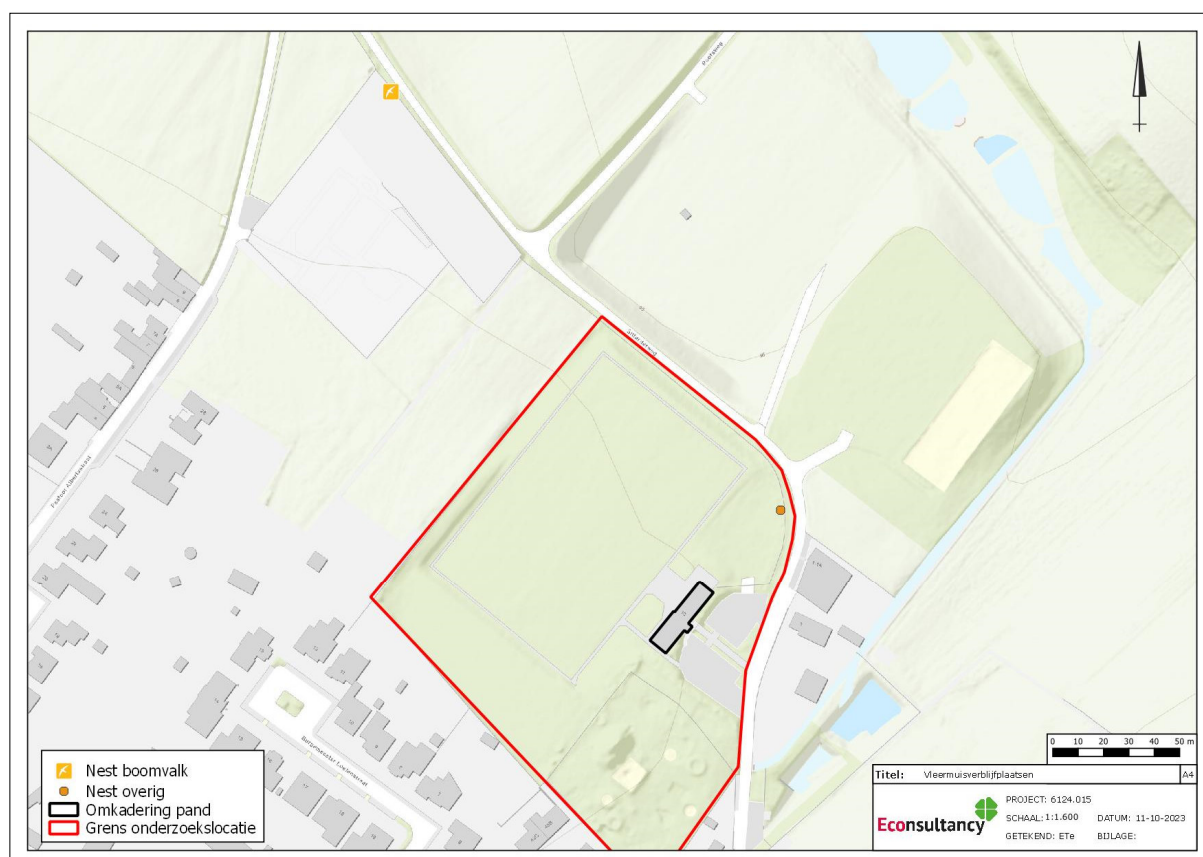
Figuur 5.5 Verspreiding van das op basis van inventarisatie in het seizoen 2023.

5.7 Reptielen

Tijdens geen van de vier veldbezoeken zijn zonnende of schuilende reptielen aangetroffen op, onder of nabij de geplaatste herpetoplaten. Tevens zijn er geen reptielen aangetroffen onder aanwezige losliggende tegels of andere materialen.

5.8 Nesten eekhoorn en broedvogels

Tijdens het veldbezoek voor de nestinspectie is één groot nest aangetroffen in een boom in de houtwal aan de oostzijde van de onderzoekslocatie. Hoogstwaarschijnlijk behoort dit nest tot zwarte kraai. De bomenrij waarin dit nest zich bevindt, zal behouden blijven in de toekomstige situatie. Verder is er nog een nest aangetroffen in een bomenrij verderop aan de Sittarderweg, buiten de onderzoekslocatie. Dit nest behoort tot een boomvalk koppel. De afstand van het nest tot aan de onderzoekslocatie is 120 meter. Gezien de onderlinge afstand tussen het boomvalknest en de planlocatie en dankzij de tussenliggende structuren zoals hoog opgaand groen, kan verstoring van dit nest worden uitgesloten. Verder zijn er geen andere grote nesten aangetroffen. Voor het aangetroffen kraaiennest geldt dat werken buiten het broedseizoen afdoende is. In figuur 5.6 is de locatie van de nesten ten opzichte van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 5.6 Verspreiding van nesten op basis van inventarisatie in het seizoen 2023.

5.9 Rugstreeppad

Ter plaatse van de regenwaterbuffer aan de Rootsweg, ten noorden van de dorpsgaard, zijn tijdens meerdere veldbezoeken ten behoeve van steenuil roepende rugstreeppadden gehoord. Tevens is tijdens een van deze veldbezoeken in de avond met een zaklamp geschenen in het water. Hierbij zijn eisnoeren van rugstreeppad aangetroffen. Als gevolg van individuen die gaan migreren in het gebied richting de onderzoekslocatie, kunnen negatieve effecten optreden ten aanzien van rugstreeppad. Voornamelijk wanneer de planlocatie tijdens werkzaamheden in een braakliggende fase verkeert.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Huismus

De huismus valt onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. De nesten van deze soort vallen in Limburg onder de beschermingscategorie 2 van vogelnesten en zijn jaarrond beschermd. Het is verboden de voortplantings- en rustplaatsen te beschadigen of te vernielen en de nesten mogen niet worden weggenomen.

Uit het verrichte onderzoek is gebleken dat er geen huismusnesten op de onderzoekslocatie aanwezig zijn. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden is daarom geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de huismus. De werkzaamheden kunnen daarom uitgevoerd worden zonder daarbij vaste rust- of voortplantingsplaatsen van huismussen te verstoren, te beschadigen of te vernielen. Er zijn daarom geen aanvullende maatregelen nodig bij de uitvoering van de werkzaamheden.

Wel worden de struiken rondom het clubgebouw sporadisch gebruikt als slaapplek. Hiervoor wordt geadviseerd deze struiken zoveel mogelijk intact te laten en in de toekomstige situatie nieuwe struiken van vergelijkbare grootte en dichtheid terug te plaatsen op het perceel.

6.2 Steenuil

De steenuil is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming op basis van het feit dat de soort onder artikel 1 van de Vogelrichtlijn valt. Bovendien is het een soort als bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming omdat de steenuil vermeld staat in bijlage II van de Conventie van Bern. De steenuil staat vermeld op de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (RVO, 2009). Op deze lijst vallen de nesten van steenuilen onder categorie 1 van vogelnesten: 'nesten die behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats'. De steenuil staat als kwetsbaar vermeld op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels (2007). De Wet natuurbescherming bevat een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op alle inheemse vogels. Ook op grond van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming is het verboden de steenuil opzettelijk te verstoren (BIJ12, 2017).

Op basis van het verrichte onderzoek kan worden vastgesteld dat er ten minste één nest-/roestplaats van steenuil aanwezig is binnen 65-130 meter van de onderzoekslocatie en dat de onderzoekslocatie onderdeel uitmaakt van het jachtgebied van de steenuil. Gezien de onderzoekslocatie een voormalig voetbalveld betreft, waar de gras-/ruigtevegetatie niet jaarrond kort wordt gehouden en deze begroeiing in de tussenperioden de kans krijgt om tot heuphoogte uit te groeien, kan de onderzoekslocatie worden gezien als suboptimaal jachtgebied. Bij de voorgenomen herontwikkeling op de onderzoekslocatie worden geen nest- en of roestplaatsen vernietigd. Wel wordt een deel van het (suboptimale) jachtgebied aangetast of gaat dit zelfs verloren.

In de toekomstige situatie zal echter een groot deel van de planlocatie blijven bestaan uit grasveld/gazon. Vermoedelijk zal op dit grasveld in de toekomst een meer regelmatig maaibeleid toegepast gaan worden, waardoor het gras korter blijft, prooien makkelijker zichtbaar zullen zijn en het perceel juist meer optimaal wordt als terrein om te jagen. Mogelijk worden door de nieuwe horecavoorziening met bijbehorend terras ok meer prooien zoals muizen aangetrokken door voedselresten die achterblijven. Daarbij zullen de meeste activiteiten op het terrein overdag plaatsvinden en zal het evenemententerrein, zoals dit momenteel is opgenomen in de toekomstige plannen, niet dagelijks in gebruik zijn. Verder vormen beide houtwallen aan de Sittar-

derweg, aan de noordzijde van het sportveld en aan de zuidzijde van de bijenoase/dorpsgaard, een buffer en is de bijenoase/dorpsgaard lager gelegen waardoor verstoring op een eventuele nestlocatie van steenuil in de bijenoase/dorpsgaard wordt geminimaliseerd. Het (suboptimale) jachtgebied zal dus slechts voor een deel worden aangetast en/of verloren gaan en zal voor het overgrote deel beschikbaar blijven voor steenuil in de toekomst. Daarnaast zijn er in de omgeving van de onderzoekslocatie voldoende alternatieve jachtgebieden beschikbaar. Door rekening te houden met onder andere de inrichting van het terrein en de gevoelige periodes, zoals beschreven in een ecologisch werkprotocol, zal schade aan de steenuil beperkt of zelfs helemaal voorkomen kunnen worden.

6.3 Gierzwaluw

De gierzwaluw is een beschermde diersoort als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. De nesten van gierzwaluwen vallen in Limburg onder de beschermingscategorie 2 van vogelnesten en zijn jaarrond beschermd. De verboden handelingen die van toepassing zijn, betreffen het opzettelijk doden of vangen van vogels, het opzettelijk verstoren van de vogels en beschadigen of vernielen van nest, eieren en rustplaatsen.

Uit het verrichte onderzoek is gebleken dat er geen gierzwaluwnesten op de onderzoekslocatie aanwezig zijn. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden is daarom geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de gierzwaluw. De werkzaamheden kunnen daarom uitgevoerd worden zonder daarbij vaste rust- of voortplantingsplaatsen van gierzwaluwen te verstoren, te beschadigen of te vernielen. Er zijn daarom geen aanvullende maatregelen nodig bij de uitvoering van de werkzaamheden.

6.4 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrictlijn en de conventie van Bonn, in de Wet natuurbescherming ondergebracht in artikel 3.5. De verboden handelingen die van toepassing zijn op de vleermuizen betreffen het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de dieren en het beschadigen of vernielen van de rust- en voortplantingsplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foeraergebieden bescherming genieten.

Uit het verrichte onderzoek is gebleken dat er één paar-/milde winterverblijfplaats van gewone dwergvleermuis op de onderzoeklocatie aanwezig zijn. Deze verblijfplaats binnen de onderzoekslocatie kan negatieve gevolgen ondervinden. Bij de sloop van de bebouwing zijn er maatregelen nodig om de functionaliteit voor de soorten te behouden. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van de verblijfplaats behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen dienen, middels een ontheffingsaanvraag, te worden voorgelegd bij de provincie Limburg.

6.5 Steenmarter

De steenmarter behoort tot de beschermde inheemse diersoorten krachtens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. De verboden handelingen die van toepassing zijn op steenmarter betreffen het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de dieren en het beschadigen of vernielen van de rust- en voortplantingsplaatsen.

Uit het verrichte onderzoek is gebleken dat er geen vaste rust- of voortplantingsplaatsen van steenmarter op de onderzoekslocatie aanwezig zijn. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden is daarom geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soort. De werkzaamheden kunnen daarom uitgevoerd worden zonder daarbij vaste rust- of voortplantingsplaatsen van steenmarter te verstoren, te beschadigen of te vernielen. Er zijn daarom geen aanvullende maatregelen nodig bij de uitvoering van de werkzaamheden.

6.6 Reptielen

De hazelworm en levendbarende hagedis behoren tot de beschermde inheemse diersoorten krachtens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Verblijfplaatsen van deze soorten mogen niet opzettelijk worden beschadigd of vernield. Ook mogen individuen niet opzettelijk worden gedood.

Uit het verrichte onderzoek is gebleken dat er geen vaste rust- of voortplantingsplaatsen van reptielen op de onderzoekslocatie aanwezig zijn. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden is daarom geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soorten. De werkzaamheden kunnen daarom uitgevoerd worden zonder daarbij vaste rust- of voortplantingsplaatsen van reptielen te verstoren, te beschadigen of te vernielen. Er zijn daarom geen aanvullende maatregelen nodig bij de uitvoering van de werkzaamheden.

6.7 Das

De das behoort tot de beschermde inheemse diersoorten krachtens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. De verboden handelingen die van toepassing zijn op das betreffen het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de dieren en het beschadigen of vernielen van de rust- en voortplantingsplaatsen. Hieronder valt ook het dusdanig verstoren van een rust- en voortplantingsplaats dat deze verlaten wordt.

Op basis van het verrichte onderzoek is gebleken dat er geen vaste rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn op de onderzoekslocatie. Wel liggen er in de omgeving van de onderzoekslocatie meerdere losse pijpen en een hoofdburcht, echter zullen deze niet worden vernietigd, aangetast of verstoord. Wel kan worden geconcludeerd dat de onderzoekslocatie in gebruik is als foerageergebied. Dit foerageergebied zal bij de voorgenomen plannen voor een deel worden aangetast en/of verloren gaan.

Zoals door Bureau Meervelt (Brief inspectie dassen, 2023) wordt opgemerkt, zal slechts een klein deel van het foerageergebied ter plaatse van (nieuwe) verharding verloren gaan. “Het feitelijke verlies van oppervlakte is beperkt tot de aanleg van een parkeerplaats van beperkte omvang en de mogelijke vergroting van het terras bij het gemeenschapshuis en gaat vermoedelijk om hooguit om maximaal 30 are”. In de toekomstige situatie zal een groot deel van de planlocatie blijven bestaan uit grasveld/gazon en zo beschikbaar blijven voor das. De hoofdburcht aan de Rootsweg wordt omringd door gebieden die zeer geschikt zijn als foerageergebied voor dassen, waaronder de vele akkers en graslanden, de bijenoase en de regenwaterbuffer. Tevens bevindt zich direct grenzend aan de westzijde van de onderzoekslocatie een boomgaard en staan in achtertuinen in de Onderste Puth meerdere fruitbomen die ook benut kunnen worden. Er zijn dus voldoende alternatieve foeragegebieden voor de das voorhanden in de omgeving van de onderzoekslocatie.

De voorgenomen plannen zullen verder niet leiden tot significante verstoring van de hoofdburcht en foerageeractiviteiten. De meeste activiteiten op het terrein zullen overdag plaatsvinden en het evenemententerrein zal, zoals dit momenteel is opgenomen in de toekomstige plannen, niet dagelijks in gebruik zijn. Tevens hebben de activiteiten op het sportveld en rond het clubhuis in het verleden ook niet geleid tot verlaten van de burcht. Verder vormen de houtwallen aan de Sittarderweg en de lagergelegen bijenoase/dorpsgaard een buffer waardoor verstoring op de hoofdburcht wordt verhinderd. Door onderdoorgangen onder het hekwerk toegankelijk te laten en door rekening te houden met onder andere de inrichting van het terrein en de gevoelige periodes, zoals beschreven in een ecologisch werkprotocol, zal schade aan (foerageergebied van) de das beperkt of zelfs helemaal voorkomen kunnen worden.

Gezien dassen zeer actief zijn in hun leefgebied en makkelijk nieuwe holen graven, dient indien de start van de werkzaamheden pas op de langere termijn gepland is (vanaf voorjaar 2024), de onderzoekslocatie opnieuw geïnspecteerd te worden op (vlucht)pijpen. Bij aanwezigheid van pijpen met verse gebruikssporen op de onderzoekslocatie kunnen mogelijk maatregelen nodig zijn om uit te sluiten dat verbodsbepalingen overtreden worden. Met het oog op voorkomen van vestiging van das en broedvogelsoorten wordt geadviseerd de aanwezige begroeiing in het plangebied te maaien en kort te houden tot de start van de ruimtelijke ontwikkelingen (Bureau Meervelt, 2023).

6.8 Eekhoorn

De eekhoorn behoort tot de beschermde inheemse diersoorten krachtens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. De verboden handelingen die van toepassing zijn op eekhoorn betreffen het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de dieren en het beschadigen of vernielen van de rust- en voortplantingsplaatsen.

Uit het verrichte onderzoek is gebleken dat er geen nesten van eekhoorn in de bomen op de onderzoekslocatie aanwezig zijn. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden is daarom geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de eekhoorn. De werkzaamheden kunnen daarom uitgevoerd worden zonder daarbij vaste rust- of voortplantingsplaatsen van eekhoorn te verstoren, te beschadigen of te vernielen. Er zijn daarom geen aanvullende maatregelen nodig bij de uitvoering van de werkzaamheden.

6.9 Broedvogels (jaarrond beschermde nesten)

De nesten van boomvalk, bosuil, havik, raaf, ransuil en torenvalk zijn het gehele jaar beschermd en vallen in Limburg onder de beschermingscategorie 2 en 3 van vogelnesten. Dit zijn nesten van vogels die zeer plaatsgetrouw zijn en ieder jaar terugkeren naar een specifiek nest of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. Volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming is het verboden nesten van deze broedvogelsoorten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Uit het verrichte onderzoek is gebleken dat er geen potentiële nesten van boomvalk, bosuil, havik, raaf en/of torenvalk in de bomen op de onderzoekslocatie of binnen de verstoringafstand aanwezig zijn. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden is daarom geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze broedvogelsoorten. De werkzaamheden kunnen daarom uitgevoerd worden zonder daarbij vaste rust- of voortplantingsplaatsen van boomvalk, bosuil, havik, raaf en/of torenvalk te verstoren, te beschadigen of te vernielen. Er zijn daarom geen aanvullende maatregelen nodig bij de uitvoering van de werkzaamheden.

6.10 Rugstreepad

De rugstreepad is een nationaal beschermde soort krachtens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het voortplantingswater noch verblijfplaatsen mogen opzettelijk worden beschadigd of vernield. Ook mogen individuen niet opzettelijk worden gedood.

Ter plaatse van de regenwaterbuffer aan de Rootsweg zijn roepende individuen en eisnoeren van rugstreepad aangetroffen. Bij de werkzaamheden op het sportveld kan geschikt (voortplantings)habitat ontstaan voor rugstreepad. Er ontstaat namelijk (tijdelijk) braakliggend terrein waar waterplassen kunnen vormen die geschikt zijn als voortplantingsplaats voor rugstreepad. Als gevolg van individuen die gaan migreren richting het sportveld, kunnen negatieve effecten optreden ten aanzien van rugstreepad.

Overtreding van de Wet natuurbescherming kan worden voorkomen door het terrein vrij te houden van tijdelijke waterplassen tijdens de voortplantingsperiode. Daarbij dient de onderzoekslocatie (in de braakliggende fase) te worden afgezet met amfibieënschermen en dient vergraven grond ontoegankelijk te worden gemaakt, zoals beschreven in een ecologisch werkprotocol. Verder dient ten alle tijden de zorgplicht in acht te worden genomen.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Pouderoyen Tonnaer een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Sittarderweg 10 te Puth.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in juli 2022 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd.

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens een bestemmingsplanwijziging door te voeren voor de realisatie van een gemeenschapshuis ter plaatse van het voormalige sportveld (figuur 2.9). Bij dit gemeenschapshuis zal een horecavoorziening met terras, parkeervoorziening en een evenemententerrein in combinatie met landschapelijke inpassing komen. Tevens zal de huidige bestaande speeltuin worden verplaatst.

Functie onderzoekslocatie voor beschermde soorten

Tijdens de beide rondes voor huismussen zijn in de directe omgeving meerdere roepende mannetjes aangetroffen, welke naar alle waarschijnlijkheid een nestlocatie hebben in desbetreffende woningen. Daarbij worden de struiken rondom het clubgebouw sporadisch gebruikt als slaapplek.

Tijdens de drie rondes voor steenuil zijn op en in de omgeving van de onderzoekslocatie meerdere steenuilen waargenomen op basis van geluid en zicht. Aan de hand van de waarnemingen kunnen vijf à zes nestlocaties worden vastgesteld in de omgeving van de onderzoekslocatie. Er kan in ieder geval worden gesteld dat steenuil gebruik maakt van de onderzoekslocatie als jachtgebied en dat de onderzoekslocatie onderdeel uitmaakt van essentieel leefgebied van steenuil.

Tijdens de najaarsrondes voor vleermuizen zijn indicaties aangetroffen voor de aanwezigheid van een vaste rust- en voorplantingsplaats van vleermuizen op de onderzoekslocatie, middels baltsende individuen.

Tijdens meerdere veldbezoeken ten behoeve van verscheidene soorten zijn sporen van de das aangetroffen op en in de omgeving van de onderzoekslocatie. Ter plaatse van het sportveld zijn uitwerpselen, enkele neusputjes, twee plaatsen belopen onderdoorgangen met dassenharen en twee wissels aangetroffen. Tevens zijn in de omgeving enkele losse (vlucht)pijpen en een hoofdburcht aangetroffen. Op basis van alle aangetroffen sporen op en in de omgeving van de onderzoekslocatie, kan worden geconcludeerd dat de onderzoekslocatie deel uitmaakt van het foerageergebied van de das.

Tijdens de rondes voor steenuil zijn ter plaatse van de regenwaterbuffer aan de Rootsweg tevens roepende individuen en eisnoeren van rugstreeppad aangetroffen. Bij de werkzaamheden op het sportveld kan geschikt (voortplantings)habitat ontstaan voor rugstreeppad.

Conclusie

Voor de struiken rond het clubgebouw die kunnen dienen als slaapplek voor huismussen wordt geadviseerd deze struiken zoveel mogelijk intact te laten en in de toekomstige situatie nieuwe struiken van vergelijkbare grootte en dichtheid terug te plaatsen op het perceel.

Bij de voorgenomen herontwikkeling op de onderzoekslocatie worden geen nest- en of roestplaatsen van steenuil vernietigd of verstoord. Wel wordt een deel van het (suboptimale) jachtgebied aangetast of gaat dit zelfs verloren. Door rekening te houden met onder andere de inrichting van het terrein en de gevoelige periodes, zoals beschreven in een ecologisch werkprotocol, zal schade aan de steenuil beperkt of zelfs helemaal voorkomen kunnen worden.

De voorgenomen sloop van het clubhuis leidt tot het verloren gaan van één paar-/milde winterverblijfplaats van gewone dwergvleermuis binnen de onderzoekslocatie. Ten behoeve van de voorgenomen plannen zullen maatregelen genomen moeten worden om negatieve effecten te voorkomen en de functionaliteit van deze verblijfplaatsen te garanderen. Deze maatregelen bestaan uit het realiseren van tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuis, het uitvoeren van versturende werkzaamheden buiten de gevoelige periodes en het realiseren van nieuwe permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis. Maatregelen dienen te worden vastgelegd in een activiteitenplan en ter goedkeuring worden voorgelegd aan de provincie Limburg, middels een ontheffingsaanvraag.

Door de voorgenomen herontwikkeling op de onderzoekslocatie worden geen (vlucht)pijpen of burchten van das vernietigd of verstoord. Wel zal het aanwezige foerageergebied van das op de onderzoekslocatie voor een klein deel worden aangetast en/of verloren gaan. Door onderdoorgangen onder het hekwerk toegankelijk te laten en door rekening te houden met onder andere de inrichting van het terrein en de gevoelige periodes, zoals beschreven in een ecologisch werkprotocol, zal schade aan (foerageergebied van) de das beperkt of zelfs helemaal voorkomen kunnen worden. Gezien dassen zeer actief zijn in hun leefgebied en makkelijk nieuwe holen graven, dient indien de start van de werkzaamheden pas op de langere termijn gepland is (vanaf voorjaar 2024), de onderzoekslocatie opnieuw geïnspecteerd te worden op (vlucht)pijpen. Met het oog op voorkomen van vestiging van das en broedvogelsoorten wordt geadviseerd de aanwezige begroeiing in het plangebied te maaien en kort te houden tot de start van de ruimtelijke ontwikkelingen (Bureau Meervelt, 2023).

Als gevolg van migrerende rugstreeppadden richting het sportveld, kunnen negatieve effecten optreden ten aanzien van deze soort. Overtreding van de Wet natuurbescherming kan worden voorkomen door het terrein vrij te houden van tijdelijke waterplassen tijdens de voortplantingsperiode. Daarbij dient de onderzoekslocatie (in de braakliggende fase) te worden afgezet met amfibieënschermen en dient vergraven grond ontoegankelijk te worden gemaakt, zoals beschreven in een ecologisch werkprotocol.

Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden uitgesloten dat de onderzoekslocatie een functie heeft als nestlocatie voor de huismus, gierzwaluw, boomvalk, bosuil, havik, raaf, ransuil en torenvalk of als vaste rust- en voortplantingsplaats voor eekhoorn, steenmarter, levendbarende hagedis en hazelworm. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soorten is niet aan de orde bij voorgenomen renovatie.

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot en met augustus worden aangehouden. Verder dient te allen tijde de algemene zorgplicht in acht te worden genomen. Dit houdt in dat incidenteel op de onderzoekslocatie voorkomende dieren de gelegenheid moeten krijgen om te vluchten en zoveel mogelijk ontzien worden gedurende de werkzaamheden.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

- Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J., Canters, K. & Buys, J. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- BIJ12 (2023a). Kennisdocument huismus. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2023/02/Kennisdocument-Huisumus-versie-2.1-februari-2023.pdf>
- BIJ12 (2023b). Kennisdocument gierzwaluw. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2023/07/Kennisdocument-Gierzwaluw-2.0-juli-2023.pdf>.
- BIJ12 (2017a). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>.
- BIJ12 (2017b). Kennisdocument steenuil. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-019-Kennisdocument-Steenuil-1.0.pdf>.
- BIJ12 (2017c). Kennisdocument das. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-003-Kennisdocument-Das-1.0.pdf>.
- BIJ12 (2017c). Kennisdocument levendbarende hagedis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-012-Kennisdocument-Levendbarende-hagedis-1.0.pdf>.
- BIJ12 (2017d). Kennisdocument rugstreeppad. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-017-Kennisdocument-Rugstreeppad-1.0.pdf>.
- Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken (2016). Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied Puth e.o., periode 2013-2023. NDF. Geraadpleegd in oktober 2023 van <https://ndff-ecogrid.nl>.
- Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd in oktober 2023 van <https://stats.sovon.nl/stats/soorten>.
- Verspreidingsatlas (z.d.). NDF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd in oktober 2023 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van <https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.
- Netwerk Groene Bureaus (2017). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017). Opgehaald van <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/soortinventarisatieprotocollen>.
- Wet natuurbescherming (2015, 16 december). Opgehaald van: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-02-17>.
- Bureau Meervelt (2023, 30 juni). Brief inspectie dassen omgeving Sittarderweg Puth. Kenmerk 23-049.

GERAADPLEEGDE WEBSITES

- www.limburg.nl (NNN en beschermde gebieden in Limburg)
- www.natuurgegevensprovincielimburg.nl (natuurgegevens provincie Limburg)
- www.ravon.nl (soortgegevens reptielen en amfibieën)
- www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids (soortgegevens vogels)
- www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten (soortgegevens zoogdieren)

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Broedseizoen

Voor het broedseizoen staat in de wet geen vaste periode. De looptijd verschilt per soort en varieert per jaar. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 augustus.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.